

زنده نگه داشتن امید در دوران عسرت

گزارشی از برگزاری نهمین دوره جشنواره کارآفرینی امین‌الضرب

تهیه و تنظیم: مینا بیانی

اشاره:

نهمین دوره جشنواره کارآفرینی امین‌الضرب برای نهمین سال متوالی توسط اتاق بازرگانی تهران برگزار و طی آن از چهره‌های برتر دانشگاهی، کارآفرینی و پیشکسوتان صنعت و تجارت کشور با اهدای لوح، نشان و تندیس امین‌الضرب تقدیر شد.

در این دوره یک چهره دانشگاهی و چهار تن از فعالان صنعتی پیشکسوت به پاس یک عمر تلاش برای بهبود شرایط اقتصادی کشور، ایجاد اشتغال، توسعه صنعتی و تامین معیشت و رفاه جامعه با اهدای لوح و نشان امین‌الضرب مورد قدردانی قرار گرفتند. همچنین به دو نفر از فعالان اقتصادی برجسته کشور که سال‌ها در عرصه کارآفرینی تلاش کرده و باعث سربلندی بخش خصوصی و اقتصاد کشور در منطقه و جهان شده و در رقابت سخت بازارهای داخلی و بین‌المللی موفق و اثرگذار بوده‌اند، لوح، نشان و تندیس امین‌الضرب اهدا شد.

پس از پخش سرود ملی و تلاوت آیاتی از قرآن مجید، محمود نجفی عرب، رئیس اتاق بازرگانی تهران، عنوان کرد: حتی در سخت‌ترین شرایط نور امید وجود دارد و کارآفرینان و فعالان اقتصادی سفیران امیدبخش جامعه هستند، اگر نظام حکمرانی اقتصادی بتواند فضای فعالیت برای آنها فراهم کند و عرصه را بیش از این بر آنها تنگ نکند.

به گفته وی، جامعه بخش خصوصی ایران هیچ‌گاه خود را جدای از کلیت نظام اقتصادی و سیاسی ایران نمی‌داند. قلب همگی ما برای آبادی این سرزمین می‌تپد و هر قدمی که در مسیر توسعه کسب‌وکارها برداشته می‌شود، نگاهی به توسعه و پیشرفت فردای این سرزمین دارد. از همین جهت نقدها نیز از دریچه منصفانه و دلسوزانه صورت می‌گیرد و آنچه عموماً توسط خانواده بخش خصوصی خطاب به دولت و حاکمیت بیان می‌شود، ارائه راهکارهایی از زبان دلسوزان ایران است.

او با اشاره به فعالیت دو سال اخیرش در کسوت رئیس اتاق بازرگانی تهران، آن را فرصتی برای خدمت‌گزاری

به بخش خصوصی توصیف کرد و گفت: به طور دائم در حال گفت‌وگو با بزرگانی از صنعت و تجارت هستم که از وضعیت کسب‌وکارشان ناراضی هستند؛ نسل دوم خانواده‌شان مهاجرت کرده و امید چندانی برای توسعه کارشان ندارند. این وضعیت حاصل فضای حاکم بر کلیت اقتصاد و حتی جامعه ایران است. جامعه‌ای که از فضای ترویج امید فاصله گرفته است. نجفی عرب افزود: متأسفانه بزرگ‌ترین رنج اقتصاد ایران، پیش‌بینی‌ناپذیری است. نوسان دائمی قیمت ارز، عدم امکان برنامه‌ریزی برای آینده و حتی بی‌اطلاعی از میزان و شدت تحریم‌های پیش رو، به دردسری عظیم برای اقتصاد ملی تبدیل شده است. یعنی در یک کلام، فضای کسب‌وکار نامساعد است و در تعبیری دیگر یعنی، عدم پایداری به الگو و ایده حکمرانی مطلوب.

رئیس اتاق بازرگانی تهران با طرح این پرسش که چرا برخی کشورها و ملت‌ها توانسته‌اند به توسعه، رشد اقتصادی و رفاه عمومی دست پیدا کنند و در مقابل بسیاری دیگر همچنان درگیر فقر، فساد و

سال‌هاست محافل کارشناسی و از جمله اتاق‌های بازرگانی از دولت‌ها می‌خواهند که به‌جای دخالت و تصدی‌گری، به رگلاتوری بپردازد و از تجربه دیگر کشورها برای دستیابی به توسعه استفاده کند ولی آنچه رخ می‌دهد، همان اقدامات و رفتارهای سابق است. اگر چین بعد از روی کار آمدن دنگ شیائوپینگ توانست با سیاست درهای باز، در مسیر توسعه اقتصاد قرار بگیرد، پیشران اصلی آن، اعتماد و زمینه‌سازی برای حضور فعال بخش خصوصی در اقتصاد این کشور بود؛ تاجایی که بیش از ۸۰ درصد اقتصاد چین هم‌اکنون در اختیار بخش خصوصی است.

نجفی عرب کره‌جنوبی را نمونه دیگری عنوان کرد که چندین دهه قبل آرزو داشت به اعتبار صنایع خودروسازی ایران دست پیدا کند اما حالا بازیگر نقش اول صنعت خودروسازی در جهان شده است. او توضیح داد: اصطلاحی در کره‌جنوبی به نام «معجزه رودخانه هان» وجود دارد که نشان می‌دهد، آنها چگونه توانستند از دل صنعت خسته و فرسوده دولت‌های قبلی، کمپانی‌های بزرگ را خلق و توانمند سازند. تاریخ این کشورها اگر برای مطالعه و درس‌آموزی ما نباشد، به چه کار می‌آید؟ آیا زمان آن نرسیده که از این تجربه‌ها درس بگیریم و به‌جای آنکه همچنان نظاره‌گر پیشرفت بسیاری از کشورها از جمله همسایگانی مانند ترکیه، امارات و قطر باشیم، فکری به حال خود کنیم؟

رئیس اتاق تهران با تأکید بر اینکه باید پیش‌نیازهای توسعه را بپذیریم و باکمال دقت مسیر اجرایشان را

عدالت‌محوری و کمک به مستضعفان هم در پس این رفتار، مخدوش شده و اکنون آحاد ملت در شرایط سختی قرار دارند. پس سؤال این است که منفعت این رفتار، به چه کسانی می‌رسد که چنین سرسختانه از آن دفاع می‌کنند؟

رئیس اتاق بازرگانی تهران گفت: ای کاش مدیران دولتی و سیاست‌گذاران کمی از زمان خود را صرف مطالعه و بررسی زندگی کارآفرینان ایرانی می‌کردند. نگاهی به کارنامه فعالان اقتصادی، بخش خصوصی و کارآفرینان ایرانی در طول قرن اخیر حکایت از روزهای درخشان بسیار دارد. مطالعه تاریخ اقتصاد کشور نشان می‌دهد در این آب‌و‌خاک، کارآفرینان نام‌آور و متدینی همچون اصغر قندچی، برادران همدانی، میرمصطفی عالی‌نسب، مهدی پارسا، علی‌اکبر رفوگران و مرحوم علاء میرمحمدصادقی زیست کرده‌اند که هرکدام با نهایت تلاش، عمر، جان و مالشان را صرف توسعه این سرزمین ساخته‌اند.

محمود نجفی عرب با اشاره به اینکه رویدادهای مختلف سیاسی مانند کودتا، انقلاب، جنگ و تحریم‌ها، هیچ‌گاه این کارآفرینان را از طی مسیر خدمت به توسعه کشور ناامید ناساخت، افزود: آنچه جامعه کارآفرینی ایران را دل‌زده می‌سازد رفتار دوگانه، تبعیض، فساد و برخورد از بالا به پایین دولتهاست. برخوردی که گاهی کارآفرین را شهروند درجه دوم تلقی می‌کند و به جای استفاده از واژه‌های سرمایه‌داری و صنعت‌گری، الفاظی نامناسب را جایگزین می‌سازد.

او ادامه داد: نمونه رنج‌آور پافشاری بر خطا اینکه،

تبعیض مانده‌اند، به پاسخ روشن «دارون عجم‌و‌غلو»، اقتصاددان و برنده امسال جایزه نوبل اقتصاد در کتاب کم‌نظیر «چرا کشورها شکست می‌خورند» اشاره کرد که گفته است: «خیلی‌ها، از گذشته تا امروز، این قبیل تفاوت‌ها را ناشی از فرهنگ یا موقعیت جغرافیایی کشورها می‌دانستند، اما واقعیت این است که حکمرانی مطلوب، مسیر رسیدن به توسعه است.» محمود نجفی عرب توضیح داد: حکمرانی اقتصادی نامطلوب، چالش بزرگ ماست. به کدام دلیل کشوری که ۱۰ سال پیش صادرکننده برق به شمار می‌آمد، امروز با ۳۰ هزار مگاوات کسری در روزهای اوج مصرف روبه‌رو شده است؟ و چگونه ممکن است کشوری که دومین دارنده ذخایر گاز جهان است، روزهای متمادی به دلیل ناترازی انرژی تعطیل باشد؟ او عنوان کرد که فقدان استراتژی‌های بلندمدت، ادامه تحریم‌ها و ناامیدی گسترده در سطح جامعه و فضای کارآفرینی، ریشه در رفتار دولت‌ها دارد چرا که متأسفانه قوه مجریه، به بهانه رعایت عدالت و تنظیم بازار به نفع عموم مردم، دست از تصدی‌گری برنمی‌دارد و همین رفتار سبب شده است که ضمن برهم خوردن فضای کسب‌و‌کار، حتی یک ایده بزرگ و مترقی، مانند خصوصی‌سازی هم با شکست مواجه شده و پس از آن، امکان توسعه کسب‌و‌کارها از صاحبان آنها گرفته شود.

نجفی عرب ادامه داد: به همین جهت است که صاحبان بنگاه‌های ایرانی، اکنون با ناامیدی و رخوت با موضوعات برخورد می‌کنند. بدتر اینکه ایده

آن‌ها برای بازگشت به کشور بردارد. رئیس اتاق بازرگانی تهران در بخش پایانی سخنانش با اشاره به اینکه اقتصاد ایران به درمان فوری نیاز دارد و معیشت مردم در خطر جدی است، تاکید کرد که همه ارکان کشور باید به سمت بهبود شرایط پیش بروند.

محمود نجفی عرب افزود: طی ۱۴۱ سال گذشته، همیشه اتاق بازرگانی، به عنوان نماینده اصلی بخش خصوصی کوشیده است با ایجاد اتحاد، اعتدال و وفاق بین فعالان بخش خصوصی و دولت و حاکمیت، بستری را برای جهش اقتصادی کشور فراهم کند؛ هدفی که باتوجه به شرایط کشور، بیش از گذشته باید برای آن مجاهدت به خرج داد.

او ادامه داد: در فرهنگ ژاپنی برای حرکت رو به جلو و خستگی‌ناپذیر، اصطلاحی وجود دارد که ترجمه آن معادل سه جمله: «تمام تلاشت را بکن»، «ادامه بده» و «هرگز تسلیم نشو» است؛ اصطلاحی که عمل به آن در این شرایط، مهم‌ترین نیاز کشور است.

رئیس اتاق تهران تاکید کرد که بخش خصوصی، خود را از مردم و حاکمیت جدا نمی‌داند و مانند همیشه آمادگی لازم برای از خودگذشتگی را دارد. نجفی عرب گفت: روح کارآفرینی، امید است. هر کارآفرین، امروز، سفیر امیدبخشی به کشور است. هر سنگی که برای احداث یک واحد تولیدی و صنعتی از پیش پای فعال اقتصادی برداشته می‌شود، اقدامی امیدبخش در جهت تامین منافع ملی است. آنچه امروز مورد احترام همگی ما قرار دارد، روحیه تلاش صادقانه برای نفع کشور و

سرمایه اجتماعی است. او تاکید کرد: مردم، بدون شک مهم‌ترین سرمایه اجتماعی کشور به شمار می‌آیند؛ با بهره گرفتن از حمایت‌های مردمی به معنی واقعی می‌توان کوه را از سر جای خود تکان داد. نمونه بی‌نظیر همین تجربه را کره جنوبی در سال ۱۹۹۸ تجربه کرد، زمانی که اقتصاد این کشور در آستانه فروپاشی قرار گرفته بود و دولت از مردم کمک خواست و ناگهان ۳٫۵ میلیون نفر معادل ۲۵ درصد جمعیت کره در آن زمان، در طول چند هفته صف‌های طولانی شکل دادند تا به‌صورت داوطلبانه ۲٫۲ میلیارد دلار طلا به کشورشان اهدا کردند.

نجفی عرب با اشاره به نمونه‌های داخلی در کشورمان افزود: در زمان دولت مرحوم مصدق نیز ایشان از مردم تقاضای کمک کردند و جالب است که علاوه بر عموم مردم، تعداد بسیار زیادی از تجار و اهل بازار، اقدام به خرید اوراق قرضه کردند تا دولت را نجات دهند. در حال حاضر دولت آقای پزشکیان و صداقت نهفته در رفتار ایشان، این پتانسیل را دارد که از مردم برای بهبود شرایط کمک بخواهد. البته که بازهم پیش‌شرطی وجود دارد و آن هم شنیدن صدای مطالبات مردم و بخش خصوصی توسط دولت است. او ادامه داد: طبق آمارهای رسمی حداقل ۷ میلیون ایرانی در خارج از کشور زندگی می‌کنند که بخش مهمی از این هم‌وطنان عزیز، سرمایه‌داران بزرگ، کارآفرینان و نخبگان علمی به شمار می‌آیند. دولت و حاکمیت می‌تواند گام‌های جدی و عملی برای تشویق

پی‌گیریم، گفت: اقتصاد هیچ کشوری بدون توسعه روابط بین‌الملل و اجرای سیاست‌های درهای باز، به نقطه مطلوب نرسیده است و ایران هم از این قاعده جهانی نمی‌تواند مستثنا باشد. هژمونی تحریم‌های خارجی، طی چندین دهه، بدنه اقتصاد ایران را فرسوده و حتی زیرساخت‌های مهم و اساسی مانند راه‌آهن، سیستم حمل‌ونقل هوایی و دریایی و بسیاری موارد دیگر را فرسوده و ناکارآمد ساخته است. هرچند پتانسیل‌های اقتصاد ایران بسیار است ولی برای ادامه مسیر باید به نوسازی و بهره‌مندی از تکنولوژی‌های روزآمد، فکر کرد. برای تحقق این هدف نیز باید از سد تحریم‌ها عبور کنیم.

محمود نجفی عرب افزود: حرکت در مسیر رشد اقتصادی بدون جذب سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی غیرممکن است. طبق آمار بانک مرکزی میزان جذب سرمایه‌گذاری خارجی از سال ۱۳۹۰ تا سال ۱۴۰۱ حداکثر ۵ میلیارد دلار بوده است؛ عددی که با ۲۰۰ میلیارد دلار نیاز کشور برای رسیدن به رشد ۸ درصدی، فاصله‌ای نجومی دارد. اگر دولت به دنبال جذب سرمایه‌گذاری خارجی است؛ در اولین قدم باید زیرساخت‌های اقتصادی از نظام بانکی گرفته تا مالیات و تامین اجتماعی را اصلاح کند و در گام بعدی، ریسک سرمایه‌گذاری در کشور را کاهش دهد، اقداماتی که بسیاری از کشورهای همسایه از عمان گرفته تا قطر در طول دو دهه گذشته انجام داده‌اند. از سوی دیگر پیش‌نیاز اساسی جذب سرمایه‌گذاری داخلی هم، ثبات بخشی به اقتصاد و افزایش اعتماد و

امین‌الضرب اتاق تهران را دریافت کرد.

احمد گرامی، رئیس هیات مدیره گروه صنعتی گلستان با نزدیک به هفت دهه فعالیت برای ۸۲۰۰ نفر اشتغال ایجاد کرده است. گروه گلستان ۷۳۰ فروشگاه زنجیره‌ای دارد. گلستان در سال ۱۳۴۹ نخستین شرکتی بود که در ایران به تولید چای بسته‌بندی شده پاکتی با دستگاه‌های تمام‌اتوماتیک روی آورد. گروه صنعتی گلستان طی سال‌ها فعالیت‌های خود را بسیار گسترش داده و در حوزه تولید محصولات غذایی، توزیع، واردات خودرو و ... فعالیت می‌کند و علاوه بر داشتن یک خیریه برای نگهداری کودکان بدسرپرست یکی از بزرگ‌ترین مجموعه‌های درمانی کشور با هزار تخت‌خواب را در بخش شمالی بیمارستان امام خمینی ساخت و با تجهیزات کامل به دانشگاه علوم پزشکی تهران اهدا کرد.

دیگر برگزیده برتر نهمین دوره جشنواره امین‌الضرب که تندیس کارآفرینی این جشنواره را دریافت کرد، **محسن جلال‌پور، فعال اقتصادی با سابقه و خوشنام و رئیس اسبق اتاق‌های بازرگانی کرمان و ایران** بود. جلال‌پور که در هیات مدیره بیش از ۲۰ شرکت حضور دارد، قریب به ۱۰ هزار شغل ایجاد کرده و ۱,۲ میلیارد دلار صادرات پسته در سال دارد. او که از خانواده‌ای بازرگان و تاجر است، توانست فعالیت‌های اقتصادی شخصی و خانوادگی‌اش را بسیار گسترش دهد، به طوری که شرکت او هم‌اکنون تولیدکننده ۲۵ درصد مغز پسته سبز دنیاست.

محسن جلال‌پور علاوه بر فعالیت‌های گسترده اقتصادی در بازارهای داخلی و خارجی که به درخشش برند ایران در جهان کمک بسیاری کرده است، در حوزه فعالیت‌های اجتماعی و فرهنگی نیز چهره‌ای شناخته شده است و با تهیه و انتشار کتاب‌هایی در معرفی بزرگان خطه کرمان سعی در شناساندن و معرفی این الگوهای کارآفرینی برای جوانان بوده است. او هم‌چنین یک بیمارستان بزرگ و مجهز پیوند اعضا با ۵ هزار متر مربع در شهر کرمان ساخته و راه‌اندازی کرده است. از محسن جلال‌پور به پاس یک عمر فعالیت در عرصه کارآفرینی و اقتصاد کشور با اعطای لوح، نشان و تندیس امین‌الضرب قدردانی شد.

او نخستین کسی بود که برای خواب مردم کالای باکیفیت داخلی تولید کرد. شرکت لایکو طی دهه‌های اخیر علاوه بر تولید برای بازار داخل، به بازارهای اروپا، آسیا و آفریقا نیز صادرات داشته است. محمود زینی به پاس فعالیت‌های اقتصادی‌اش از هیات داوران نهمین دوره جشنواره امین‌الضرب لوح و نشان امین‌الضرب دریافت کرد.

جواد خوانساری، پیشکسوت صنعت مهندسی راه و ساختمان و رئیس هیات مدیره شرکت هریسون نیز، یکی دیگر از برگزیدگانی بود که به خاطر چند دهه فعالیت در عرصه ساخت و توسعه زیرساخت‌های کشور از جمله ۲۰ کارخانه و مجتمع صنعتی، احداث نیروگاه، ساخت حدود ۴۰۰ کیلومتر راه و پل و ... با اعطای لوح و نشان امین‌الضرب مورد تجلیل قرار گرفت.

محمدرضا جابر انصاری که سابقه عضویت در هیات نمایندگان اتاق تهران را نیز در پرونده خود دارد و از بنیانگذاران گروه صنعتی سپاهان است، نیز به واسطه دهه‌ها فعالیت اقتصادی و حرکت در مسیر توسعه کشور، از سوی هیات داوران به عنوان برگزیده این دوره جشنواره کارآفرینی امین‌الضرب شناخته شد. جابرانصاری نیز با دریافت لوح و نشان امین‌الضرب مورد تقدیر و تجلیل قرار گرفت.

محمدرضا تقی گنجی، از بنیانگذاران گروه صنعتی رازی و رئیس هیات مدیره کارخانه یزد تایر نیز از چهره‌های شناخته شده اقتصاد کشور است. خانواده گنجی از دیرباز در بازار تهران فعال بودند و در صنایع مختلفی از تولید چسب گرفته تا لاستیک و تایر، نخ تایر و کربن فعالیت دارند. آنها حتی در دوره‌های بیمه رازی را هم راه‌اندازی کرده و به یکی از بیمه‌های بزرگ کشور تبدیل کردند اما بعدها از مدیریت آن خارج شدند.

محمدرضا تقی گنجی نیز از سوی هیات داوران نهمین دوره جشنواره کارآفرینی امین‌الضرب به پاس چند دهه فعالیت‌های گسترده در حوزه تولید و کارآفرینی به عنوان برگزیده اعلام شد و لوح و نشان

همه مردم ایران است. تاریخ این سرزمین نشان داده که دلسوزان بسیاری برای حفظ این کشور از جان و مال خود گذشته‌اند. خداوند روح رزمندگان دوران دفاع مقدس را شاد گرداند و به سربازان خط مقدم عبور از تحریم‌ها که همانا کارآفرینان، صنعتگران و تولیدکنندگان هستند، توان و قدرت تحمل، عطا کند. در پس این سختی‌ها، قطعاً نور امید پیداست.

محمود نجفی عرب گفت: در پایان از دانشجویان عزیزی که در این مراسم حضور یافته‌اند، سپاسگزارم. اتاق تهران در نظر دارد به منظور آشنایی هرچه بیشتر دانشجویان و نسل جوان با کارآفرینان و تلاش‌های آنان، جلسات انتقال تجربه را در قالب نشست‌های تدوین‌شده برگزار کند. کارآفرینان برتر و برگزیدگان جشنواره‌های امین‌الضرب می‌توانند با تشریح مسیر زندگیشان به نسل جوان، امید را در میان این نسل و جامعه دانشگاهی تقویت کنند. دانشجویان، آینده سازان این کشور به شمار می‌آیند و یکی از مسئولیت‌های کارآفرینان نیز، انتشار و تبلیغ مسیر زندگی و اندیشه‌شان است.

در ادامه این مراسم یاد و خاطره درگذشتگان و کارآفرینانی که در سال‌های قبل برگزیده مراسم امین‌الضرب شده اما امروز در قید حیات نیستند، گرامی داشته شد. پس از آن با قرائت بیانیه هیات داوران، برگزیدگان به ترتیب معرفی شده و مورد تجلیل قرار گرفتند.

نخستین برگزیده نهمین مراسم امین‌الضرب که مورد تقدیر قرار گرفت، **سیاوش شهشهانی، چهره ماندگار ریاضی و کسی بود که ایران را از طریق اینترنت به جهان وصل کرد.** او فردی است که موفق شد پسوند دات آی آر (IR) را در اینترنت جهانی برای سایت‌های ایرانی به ثبت برساند. اتاق تهران نیز با اعطای لوح و نشان امین‌الضرب از این دانشمند برجسته کشور در نهمین دوره مراسم امین‌الضرب تقدیر و تجلیل به عمل آورد.

محمود زینی، از بنیانگذاران و مدیرعامل کارخانه لایکو که در سال ۱۳۵۵ با خرید ماشین‌آلات منسوج نبافته و کالای خواب، در حالی وارد این حوزه شد که تا پیش از آن هیچ شرکتی کالای خواب در ایران تولید نمی‌کرد.